

พระพุทธศาสนาในสิบสองปันนา : ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และความสัมพันธ์กับล้านนา

Buddhism in Xishungbanna :History Culture and Lanna Reletionship

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จักรแก้ว นามเมือง^๑

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยพระพุทธศาสนาในสิบสองปันนา : ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และความสัมพันธ์กับล้านนามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ทางพระพุทธศาสนา ศึกษาการจัดการพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมในสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและศึกษาความสัมพันธ์ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมของสิบสองปันนากับกลุ่มจังหวัดในล้านนากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้นำทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมในสิบสองปันนา เช่น เจ้าอาวาสวัดป่าเจย์ วัฒนธรรมสิบสองปันนา และผู้นำทางพระพุทธศาสนาในกลุ่มจังหวัดในล้านนา เช่น เจ้าคณะภาค ๖ เจ้าคณะจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัด และปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน ๑๐-๑๕ รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์เชื่อมโยงสัมพันธ์ และมีการตรวจสอบความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของเนื้อหา โดยเชื่อมโยงเนื้อหาทั้งในด้านประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาและล้านนา ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การบริหารจัดการในสิบสองปันนาเชื่อมโยงกับการบริหารจัดการพระพุทธศาสนาในล้านนา

ผลการวิจัย พบว่า

พระพุทธศาสนาในสิบสองปันนามีพระภิกษุชาวอินเดีย ๒ รูป ที่เข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่สิบสองปันนา จากนั้นช่วงต่อมาสิบสองปันนาได้รับอิทธิพลพุทธศาสนานิกายลัทธิวัชรยานจากล้านนาพระพุทธศาสนานิกาย เกรวาทที่มีทั้งฝ่ายป่า (สำนักวัดป่าแดง) และฝ่ายสวน (สำนักวัดสวนดอก) พุทธศาสนาเกรวาทนิกายลัทธิวัชรยานทั้งฝ่ายป่าและฝ่ายสวน กำเนิดที่ล้านนา (เชียงใหม่) ได้แพร่เข้าสู่สิบสองปันนาโดยผ่านเชียงตุงพระพุทธศาสนาเกรวาทในสิบสองปันนาถูกชะงักงันในช่วงของการปฏิบัติวัฒนธรรมเป็นเวลานานถึง ๒๐ ปี จึงถูกฟื้นฟูขึ้นมาจากความต้องการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาเกรวาทจากชาวไทลื้อ และพระภิกษุ สามเณรที่ไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ โดยเฉพาะเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย โดยเฉพาะในดินแดนล้านนา เมื่อกลับไปยังสิบสองปันนาก็นำความรู้ที่ได้ศึกษาในประเทศไทย และนำรูปแบบการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมไปฟื้นฟูในสิบสองปันนา

การบริหารจัดการพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม

๑) การบริหารจัดการพระพุทธศาสนาในอดีตโดยวัดเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการวัดในสิบสองปันนาแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ระดับแรกเป็นวัดที่พระเจ้าแผ่นดินผู้ปกครองเมืองสิบสองปันนา เป็นผู้อุปถัมภ์ ระดับที่สองเป็นวัดที่ถูกสร้างขึ้นโดยวัดมหาธาตุราชทาน โดยได้รับการอุปถัมภ์จากเจ้าเมืองระดับที่สามเป็นวัดที่ถูกสร้างขึ้นโดยวัดต่างๆ ในหมู่บ้าน ประมาณสิบหมู่บ้าน วัดมหาธาตุราชทานในกลุ่มนี้ เรียกว่า “หัววัด” ในระดับที่สี่เป็นวัดทุกวัดในหมู่บ้านสิบสองปันนา

๒) พุทธสมาคมจังหวัดสิบสองปันนาพุทธสมาคมสิบสองปันนา ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๖ และในปี ๒๕๐๙ เกิดการปฏิบัติวัฒนธรรม พุทธสมาคมถูกยกเลิก และได้รับการจัดตั้งใหม่ในปี ๒๕๒๓ วัดป่าเจย์เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ของพุทธสมาคม ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ พุทธสมาคมสิบสองปันนา แบ่งการบริหารงานไปตามสาขาต่างๆ ๓ สาขา คือ พุทธสมาคมเมือง เชียงรุ่ง พุทธสมาคมเมืองฮาย และพุทธสมาคมเมืองล่า มีบทบาทของพุทธสมาคมจะช่วยสร้างความตระหนักให้กับประชาชนที่เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการช่วยเหลือจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติต่างๆ และวัดป่าเจย์ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวในสิบสอง

^๑ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา

ป็นนา การรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวไทยลื้อ และการรักษาเสถียรภาพของสังคมท้องถิ่น บทบาทนี้ได้รับการยอมรับจากรัฐบาลท้องถิ่น และส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกับพุทธสมาคมในประเทศไทย

๓. ความสัมพันธ์ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมของสิบสองปันนากับล้านนา ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์ทางความเชื่อเรื่องผีเชื่อมโยงทางพระพุทธศาสนา ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความสัมพันธ์ด้านภาษาและวรรณกรรมและความสัมพันธ์ด้านการศึกษาสงฆ์

คำสำคัญ:ประวัติศาสตร์ทางพระพุทธศาสนาวัฒนธรรม หมายถึงการจัดการพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม

Abstract

The study Buddhism in Xishuangbanna: history, culture and Lanna relationship. The purpose is to study the history of Buddhism. Education Management Buddhism and culture in Xishuangbanna, Yunnan Province, China. And study the relationship of religious and cultural Xishuangbanna with group of Lanna. Target groups include religious and cultural leaders in Xishuangbanna as abbot of Wat Pajie. Culture Xishuangbanna Religious leaders and civic groups in the Northern Region 6 as coadjutor vicar provincial. Provincial culture religious experts and cultural figure of 10-15 person. Tools used in research a depth interviews The data were analyzed using content analysis. By analyzing data from a study document. Interviews, links and relationships. And checked for accuracy. And reliability of content by linking content in the history of Buddhism. Buddhism and culture and the relationship between Buddhism and Lanna history. The relationship between the religious and cultural past and present. Management in Xishuangbanna linked to the management of Buddhism in Lanna.

The results found that

1. Buddhism in Xishuangbanna. There are two Indian monks by elephant propagate Buddhism came to Xishuangbanna. Then came the Xishuangbanna to have been influenced by Buddhism Lanna over. Buddhist sect Theravada is bureau of Wat pa dang and bureau of Wat Suan Dok. Theravada Buddhist sect Lanna, both the origin of Lanna (Chiang Mai) has spread through Xishuangbanna pass of Chiang Tung. Theravada Buddhism in Xishuangbanna were stagnant during the Cultural Revolution for over 20 years, has been restored to demand restoration of Theravada Buddhism from the Tai Lue and monks who went to study abroad. In particular, he came to study in the United States. Especially in the Northern Territory. Upon returning to Xishuangbanna brought the knowledge gained in the study. And a form of cultural activities to revive in Xishuangbanna.

Management of Buddhism and culture

1) Traditional Management of Buddhism. The measurement-centric managed services. Temple in Xishuangbanna is divided into four levels. The first level is a measure of the king who ruled the city of Xishuangbanna and support. The second level is a measure that has been created by Wat Maha Rajatan Muang support by Chao Muang. The third level was formed by temples at the head of a small group of several village temples, usually consisting of about ten villages.

The WatMahaRajatan within this group was also called “ho vuosok” The fourth level is a measure of all the temper in Xishuangbanna.

2) Buddhist Association of Xishuangbanna Province. Buddhist Association of Xishuangbanna founded on March 31, 2506. And in 2509 the Cultural Revolution. Buddhist Association canceled. And has been established in the year 2523. WatPajieto the headquarters of the Buddhist Association. Since 2533 Buddhist Association of Xishuangbanna. The administration is divided according to the various branches of the third branch of the Buddhist Association of the city of Jinghong. Buddhist Association of the city of Muanghai Buddhist Association and the city of Muangla. The role of the Buddhist Association to help raise awareness to the public about AIDS prevention. Environmental Protection And assistance from those who have been affected by natural disasters. WatPajie also have an important role in the development of tourism in Xishuangbanna. Preserving the traditional culture of the Tai Lue. And stabilization of local society. This role has been recognized by the local government. Most involved with the Buddhist Association of Thailand.

3. Relationship of Buddhism and culture of Xishuangbanna and Lanna. Such as history relations, relations spiritualism linked to Buddhism, cultural and traditional relations, language and literature relations and Sangha education relations.

บทนำ

พระพุทธศาสนาเถรวาทมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของชนเผ่าไทลื้อ ทั้งในเมืองและชนบทและเป็นศูนย์รวมสำคัญอย่างหนึ่งที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชนเผ่าไทลื้อโดยยืนยันตัวตนผ่านชนเผ่าไทลื้อพุทธแบบดั้งเดิมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนกับพระสงฆ์ และพระสงฆ์มีอิทธิพลเหนือการดำเนินชีวิตของชนเผ่าไทลื้อ และการศึกษาของเยาวชนทุกคน กลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อเป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่นับถือพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยปฏิบัติกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาและมีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันกับชาวยุทธในประเทศไทย พม่า และลาว โดยเฉพาะด้านวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา วรรณกรรมไทลื้อนั้น ไม่แตกต่างจากล้านนา ล้านช้าง เชียงตุง ทั้งชื่อเรื่อง โครงเรื่อง วัสดุที่ใช้บันทึก และวัตถุประสงค์ในการจัดสร้าง ที่แตกต่างกันก็จะเป็นสำนวนภาษา รูปลักษณ์ของอักษรบางตัว การออกเสียงของคำบางคำ และชื่อผู้คน ชื่อบ้านชื่อเมืองต่างๆ ที่ทำให้รู้ว่าเป็นวรรณกรรมไทลื้อ

อย่างไรก็ตามพระพุทธศาสนาในสิบสองปันนาลึกลับแม้ว่าจะได้รับการฟื้นฟูหลังจากมีการปฏิวัติวัฒนธรรมครั้ง 2509 .ศ.ใหญ่ ในปี พ.ศ. โดยมีจำนวนพระภิกษุ สามเณรเพิ่มขึ้น มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม และมีวิทยาลัยพระพุทธศาสนาสิบสองปันนาก็ตาม ยังปรากฏว่ายังคงมีวัดร้างอยู่จำนวนมาก กิจกรรมทางพระพุทธศาสนาบางอย่างเลือนหายไป เป็นต้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาหาข้อมูลเพื่อหาแนวทางในการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในสิบสองปันนาให้สืบทอดต่อไปอีกยาวนาน

จากความสำคัญและสภาพปัญหาของพระพุทธศาสนาเถรวาทในสิบสองปันนาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ในสิบสองปันนามีประชากรที่นับถือพระพุทธศาสนา และมีแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญๆ โดยวัดในสิบสองปันนาส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก และเป็นสถานที่ของประชาชนที่นับถือพระพุทธศาสนาได้ปฏิบัติศาสนกิจเป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิบสองปันนา มีชนเผ่าไทลื้อ และชนเผ่ากลุ่มน้อยนับถือพระพุทธศาสนาเป็นหลัก โดยที่ข้อมูลทางพระพุทธศาสนาเหล่านี้ยังกระจัดกระจาย และไม่ได้อธิบายอย่างเป็นระบบ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาเรียนรู้และรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา ทั้งในประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การจัดการพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมของสิบสองปันนาในกลุ่มจังหวัดในล้านนา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ทางพระพุทธศาสนา ในสิบสองปันนามณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
๒. เพื่อศึกษาการจัดการพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมในสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมของสิบสองปันนากับกลุ่มจังหวัดในล้านนา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

๑. ประวัติศาสตร์ทางพระพุทธศาสนาในสิบสองปันนา
๒. การจัดการพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม
๓. ความสัมพันธ์ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมของสิบสองปันนากับกลุ่มจังหวัดในล้านนา

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้นำทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมในสิบสองปันนา เช่น เจ้าอาวาสวัดป่าเซต วัฒนธรรมสิบสองปันนา และผู้นำทางพระพุทธศาสนาในกลุ่มจังหวัดในล้านนา เช่น เจ้าคณะภาค ๖ เจ้าคณะจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัด และปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน ๑๐-๑๕ รูป/คน

บทสรุป

พระพุทธศาสนาในสิบสองปันนาจากจารึกที่วัดจ้างหล่าง มีข้อความสำคัญระบุว่า พระภิกษุชาอินเดีย ๒ รูป ซึ่งเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่สิบสองปันนา และข้างเขื่อนนี้สิ้นชีวิตลงที่ข้างจ้างหล่าง อันเป็นที่มาของชื่อ หมู่บ้าน (หมายถึงข้างหนาวสันจนตาย) เป็นหลักฐานยืนยันว่า พระพุทธสาวกจากอินเดียได้เดินทางมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนแห่งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อความในตำนาน “พระเจ้าเลียบโลก” จากนั้นช่วงต่อมาสิบสองปันนาได้รับอิทธิพลพุทธศาสนานิกายลัทธิคางคังจากล้านนาพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทมีทั้งฝ่ายป่า (สำนักวัดป่าแดง) และฝ่ายสวน (สำนักวัดสวนดอก) พุทธศาสนาเถรวาทนิกายลัทธิคางคังทั้งฝ่ายป่าและฝ่ายสวน กำเนิดที่ล้านนา (เชียงใหม่) ได้แพร่เข้าสู่สิบสองปันนาโดยผ่านเชียงใหม่พระพุทธศาสนาเถรวาทในสิบสองปันนาถูกชะงักงันในช่วงของการปฏิวัติวัฒนธรรมเป็นเวลานานถึง ๒๐ ปี จึงถูกฟื้นฟูขึ้นมาจากความต้องการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาเถรวาทจากชาวไทลื้อ และพระภิกษุ สามเณรที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเฉพาะเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย โดยเฉพาะในดินแดนล้านนา เมื่อกลับไปยังสิบสองปันนาก็นำความรู้ที่ได้ศึกษาในประเทศไทย และนำรูปแบบการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมไปฟื้นฟูในสิบสองปันนา เช่น การออกบิณฑบาตในตอนเช้า การทำบุญตักบาตรวันออกพรรษา ประเพณีสงกรานต์ การฝึกปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน เป็นต้น โดยมีคณะสงฆ์จากวัดป่าเจ้ โดยการนำของครูบาทหลวงจอมเมือง เจ้าอาวาสวัดป่าเจ้ ประธานพุทธสมาคมจังหวัดสิบสองปันนา และพระคำถิน อนุโลโย ประธานพุทธสมาคมเมืองเชียงรุ้ง ร่วมกับพระภิกษุ สามเณรที่เข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย ได้ขับเคลื่อนเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาท และฟื้นฟูวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวไทลื้อ จนไปยึดยอมรับโดยทั่วไปจากประชาชน และรัฐบาลท้องถิ่น ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการและยอมรับบทบาทของพระพุทธศาสนาเถรวาทในสิบสองปันนา ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา การฟื้นฟูวัฒนธรรมดั้งเดิม และการดึงดูดนักท่องเที่ยว ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของสิบสองปันนาจนถึงปัจจุบัน

การบริหารจัดการพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม

๑. การบริหารจัดการพระพุทธศาสนาในอดีตโดยวัดเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการโดยทั่วไปวัดในสิบสองปันนา แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ระดับแรกเป็นวัดที่พระเจ้าแผ่นดินผู้ปกครองเมืองสิบสองปันนา เป็นผู้อุปถัมภ์ ได้แก่ วัดมหาธาตุราชทาน และวัดป่าเจ้ระดับที่สองเป็นวัดที่ถูกสร้างขึ้นโดยวัดมหาธาตุราชทาน ซึ่งเป็นสาขาของวัดมหาธาตุราชทาน วัดเหล่านี้รู้จักในนามวัดมหาธาตุราชทานเมือง (WatMahaRajatanMuang) หรือวัดสองเมือง (Wat

Long Muang) วัดลองเมืองบริหารจัดการกิจการทางพระพุทธศาสนาในระดับเมืองทั้งหมด โดยได้รับการอุปถัมภ์จากเจ้าเมืองระดับที่สามเป็นวัดที่ถูกสร้างขึ้นโดยวัดต่างๆ ในหมู่บ้าน ประมาณสิบหมู่บ้าน วัดมหาราชทานในกลุ่มนี้เรียกว่า “หัววัด” ในระดับที่สี่เป็นวัดทุกวัดในหมู่บ้านสิบสองปันนา ซึ่งเป็นวัดส่วนหนึ่งของวัดที่เป็นหัววัด ในแต่ละหัววัด โดยวัดระดับที่สี่จะขึ้นตรงกับหัววัด หัววัดจะขึ้นตรงกับวัดมหาราชทานเมือง และวัดมหาราชทานตามลำดับ

๒. พุทธสมาคมจังหวัดสิบสองปันนา พุทธสมาคมสิบสองปันนาในอดีตก่อตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๗ ภายใต้การนำของพระเถระในวัดป่าเจย์ ซึ่งไม่ได้มีการจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของวัดป่าเจย์ เพื่อปกป้องวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวไทลื้อ และเพื่อช่วยให้เหลือสนับสนุนกิจการคณะสงฆ์ ซึ่งมีสมาชิกอยู่ ๔๓ รูป ในต้นปี ๒๕๕๔ ส่วนใหญ่สมาชิกจะจำพรรษาอยู่ที่วัดป่าเจย์ เมื่อวัดป่าเจย์มีการจัดกิจกรรมต่างๆ คณะสงฆ์จะช่วยเหลือเกี่ยวกับงานฝีมือและงานพุทธศิลป์ ในอดีตพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญมากในการส่งเสริมการทำบุญของพุทธศาสนาเถรวาท งานฝีมือและศิลปะของไทลื้อในสิบสองปันนา

พุทธสมาคมสิบสองปันนา ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖ และในปี ๒๕๖๙ เกิดการปฏิบัติวัฒนธรรมพุทธสมาคมถูกยกเลิก และได้รับการจัดตั้งใหม่ในปี ๒๕๖๓ วัดป่าเจย์เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ของพุทธสมาคม ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ พุทธสมาคมสิบสองปันนา แบ่งการบริหารงานไปตามสาขาต่างๆ ๓ สาขา คือ พุทธสมาคมเมืองเชียงรุ่ง พุทธสมาคมเมืองฮาย และพุทธสมาคมเมืองล่า โดยพุทธสมาคมสิบสองปันนาขึ้นตรงกับพุทธสมาคมมณฑลยูนนาน และพุทธสมาคมสาธารณรัฐประชาชนจีน งานของทั้งสองสมาคมคือ การรับพระสงฆ์จากพระสงฆ์ที่สิบสองปันนาในการจัดการประชุมในคันทิงหรือปักกิ่ง เพื่อแจ้งนโยบายระดับชาติ และระดับจังหวัดในการดำเนินกิจกรรมของวัดป่าเจย์และพุทธสมาคมสิบสองปันนา การให้ความช่วยเหลือพระสงฆ์ในสิบสองปันนา รวมทั้งการทำรายงานส่งไปยังองค์กรระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้อง และระดับชาติ บางครั้งก็สนับสนุนงบประมาณแก่วัดป่าเจย์ และพุทธสมาคมในท้องถิ่น บทบาทของพุทธสมาคมจะช่วยสร้างความตระหนักให้กับประชาชนที่เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการช่วยเหลือจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติต่างๆ และวัดป่าเจย์ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวในสิบสองปันนา การรักษาวินัยวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวไทลื้อ และการรักษาเสถียรภาพของสังคมท้องถิ่น บทบาทนี้ได้รับการยอมรับจากรัฐบาลท้องถิ่น และส่วนใหญ่มีส่วนร่วมร่วมกับพุทธสมาคมในประเทศไทย

๓. ความสัมพันธ์ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมของสิบสองปันนากับล้านนา ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ทางด้านประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์ทางความเชื่อเรื่องผีเชื่อมโยงทางพระพุทธศาสนา ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความสัมพันธ์ด้านภาษาและวรรณกรรมและความสัมพันธ์ด้านการศึกษาสงฆ์

บรรณานุกรม

- เจียแนจอง, พุทธศาสนากับวิถีชีวิตชาวพุทธไทลื้อในสิบสองปันนา ใน คนไทไม่ใช่ไทย แต่เป็นเครือญาติชาติภาษา, กรุงเทพมหานคร : มติชน, ๒๕๔๙.
- ตุลาภรณ์ แสนปรน, การศึกษาวรรณกรรมตำนานจากคัมภีร์ใบลานล้านนา ชุมชนวัดพิชัย หมู่ ๑ ตำบลพิชัยอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง, ลำปาง : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ๒๕๕๔.
- นฤมล เรืองรังสี “ สิ่งทอถวายวัด : สัญลักษณ์ความเชื่อทางศาสนาของชาวไทลื้อสิบสองปันนา ” สิบสองปันนา , กรุงเทพมหานคร : อรุณกาพิมพ์ , ๒๕๓๕.
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์, ไทยสิบสองปันนา, พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพฯ : สยาม, ๒๕๕๔.
- พระครูวิมล ศิลปะกิจ “ ,การวิเคราะห์บริบทและสภาพการเปลี่ยนแปลงของภาษาล้านนาในกลุ่ม ๕ เชียง” วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย, ปีที่ ๓๖(๑) : ๙๕-๑๑๐, ๒๕๕๙.
- มิ่งมงคล หงสาวงค์ “ ,ดร. ไทลื้อ : วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ” วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการและงานสร้างสรรค์, ปีที่ ๖.ค. ๒๕๕๗-ฉบับที่ ๒ ก.ค ๑

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ยรรยง จิระนคร ”ไทลื้อสิบสองปันนาก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง“ (เจียแนจอง),)สิบสองปันนา ,
กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.

ละมุล จันทน์หอม ,วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนาเชียงใหม่ : พิมพ์ลักษณ์, ๒๕๓๖.

วสันต์ ปัญญาแก้ว ”ชาลส์เอฟคายส์ กับทิศทางใหม่ในไทศึกษา“ ,วารสารสังคมศาสตร์ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๑/๒๕๕๐ .

วิจัยเชียงใหม่ ,สถาบัน ,โครงการพิพิธภัณฑวัตถุวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ล้านนา เชียงใหม่ ,: สถาบันวิจัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .มปป ,

สุชานาถ สิตานุรักษ์,พุทธศาสนาในเมืองเชียงตุง : กรณีศึกษานิกายางกวาง นิกายป่าแดง นิกายไทใหญ่ และนิกาย
พม่า, เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ , ๒๕๕๓

อุดม จุมพลหล้า และคณะ ,วัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาในวิถีชีวิตของคนไทยแถบลุ่มแม่น้ำโขง ในประเทศไทย,
กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.๒๕๔๙ ,

อุดร วงษ์ทับทิม ,พลวัตชุมชนลว้าลุ่มน้ำแม่โขงและสาละวิน: การศึกษาตลอดชีวิตสู่โลกาภิวัตน์ กรุงเทพฯ .:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , ๒๕๕๔ .

เว็บไซต์

อักษรล้านนา และไทลื้อ ใน ,<kukr.lib.ku.ac.th/Fulltext/KU.0041156pdf>เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2557.

วัดป่าเจ สืบค้นใน .<meetawee.com>เมื่อวันที่ .2558 มกราคม 25

วัดป่าเขตมหาราชสถาน สืบค้นใน .<www.fahchaiyo.com/news_detail.php?id=24> เมื่อวันที่ มกราคม 25
.2558

วัดหลวงเมืองลื้อ วัดลัทธิหินยาน ที่ ”...สิบสองปันนา .”สืบค้นใน <[www.komchadluk.net/
mobile/detail/20110121/86369](http://www.komchadluk.net/mobile/detail/20110121/86369)>สืบค้นเมื่อ.2558 มกราคม 25

สิบสองปันนา ใน <<http://www.12panna.com/>>สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2558.

Nanshan Kang “ ,Theravada Buddhism—the Most Important Element of the Tai Traditional Culture
in SipsongPanna, China ใน ”<[http://www.undv.org/vesak2011/panel4/04NanshanKang
FINAL.pdf](http://www.undv.org/vesak2011/panel4/04NanshanKangFINAL.pdf)>เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2559